

Havforskningsinstituttet
Att:
Postboks 1870 Nordnes
5817 BERGEN

Høring - krav om fluktåpning i teiner som benyttes til fangst av sjøkreps

1. Innledning

Fiskeridirektoratet sender med dette på høring forslag om innføring av krav til fluktåpninger i teiner som brukes til fangst av sjøkreps.

I henhold til gjeldende regelverk er det krav til fluktåpninger i hummer/krabbeteiner, leppefiske teiner og kongekrabbeteiner (innenfor kvoteregulert område). Det foreligger i dag ingen krav om fluktåpning i teiner som brukes til fangst av sjøkreps.

Fluktåpninger i teiner er en seleksjonsinnretning for å sortere ut fangst av målart under minstemål. Fordelene ved å la fangst under minstemål gå ut av teinene ved bunn er bedre overlevelse og mindre sortering på dekk. Teinefiske etter sjøkreps foregår på relativt dypt vann (100 m – 300 m) og gjenutsetting ved overflaten medfører større risiko for predasjon og skader enn i teinefiske som foregår på grunnere vann.

Fiskeridirektoratet foreslår å innføre krav til fluktåpninger i alle teiner satt for fangst av sjøkreps, både i yrkesfiske og fritidsfiske.

2. Bakgrunn

Sjøkreps, *Nephrops norvegicus*, er en nær slektning av vanlig hummer med utbredelse langs kysten av Norge fra svenskegrensen og nord til Troms. Fisket etter sjøkreps er i stor grad uregulert. Den fangstes kommersielt med teiner og trål, og blir i økende grad fangstet av fritidsfiskere med teiner.

For å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag til en bærekraftig forvaltning av sjøkreps, nedsatte Fiskeridirektoratet en arbeidsgruppe med mandat til å kartlegge status for bestand og fiskeri, samt å vurdere behovet for eventuelle reguleringstiltak. I arbeidsgruppens rapport publisert i 2024 («[Rapport om forvaltningen av sjøkreps](#)») ble ulike problemstillinger ved gjenutsetting av undermåls sjøkreps belyst. Blant annet ble det pekt risiko for skader på sjøkrepsens øyne, samt påkjenninger som salinitets- og temperaturendringer ved å bli dradd opp til overflaten og sluppet ned igjen. Gjenutsetting fører også til et stort predasjonstrykk

både fra måker og andre predatorer når sjøkrepsen synker ned igjen til havbunnen. I et gjenfangstforsøk utført av Møreforsking, hvor 125 merkede sjøkreps ble satt ut igjen, var det ingen som ble fanget på nytt. Arbeidsgruppen bak rapporten konkluderte dermed med at sannsynligheten for overlevelse ved gjenutsetting av sjøkreps er liten. En innretning der fangsten som ikke skal beholdes, får anledning til å gå ut av redskapen på fiskedypet, ble derfor sett på som viktig for å redusere uregistrert uttak fra bestanden.

3. Nærmere om forslaget

I Norge er minstemålet for sjøkreps 13 cm totallengde (målt fra spissen av pannehornet til bakre kant av midterste svømmelapp). En fluktåpning som lar individer under 13 cm passere ut av teinen må derfor være tilpasset høyden på carapax (ryggskjoldet) på sjøkreps som har en totallengde på 13 cm eller mindre.

Vedlagt dette høringsbrevet er en rapport av desember 2025 fra forsøk med fluktåpninger i teiner satt for fangst av sjøkreps. Arbeidet er utført av Miljøseksjonen i Fiskeridirektoratet.

Det ble gjennomført tre forsøk med to ulike løsninger for fluktåpninger, en hvor teinen var modifisert til å ha en spalte ved bunnrammen, og en hvor det ble påmontert en oval ring og notlinet skåret ut. Hovedfokus i forsøkene var å finne ut om den ovale ringen sorterte ut tilstrekkelig med sjøkreps under minstemålet. Forsøkene ble utført i to områder, et med lite kreps under minstemålet og et med mye kreps under minstemålet.

Rapporten fra forsøkene konkluderer med at fluktåpninger i sjøkrepsteiner fungerer etter hensikten og at det derfor bør innføres krav til fluktåpninger i alle teiner satt for fangst av sjøkreps, både i yrkesfiske og fritidsfiske.

Fiskeridirektoratet foreslår på dette grunnlag følgende krav om bruk av fluktåpning i teiner som settes ut til fangst av sjøkreps:

- Teiner satt til fangst av sjøkreps skal ha minst én fluktåpning.
- Kravet gjelder både i yrkesfiske og fritidsfiske.
- Fluktåpning skal være plassert i siden av teinen, ikke høyere enn midten av siden.
- Minste tillatte indre mål på fluktåpningen skal være 23 mm x 100 mm i henholdsvis høyde og bredde.
- I teiner med innerkalv skal fluktåpningen plasseres i kammeret som innerkalven fører til.

Det bemerkes at det i forslaget til innføring av krav til fluktåpninger i sjøkrepsteiner kun stilles krav til plassering og minimumsmål på fluktåpningene. Som vist i rapporten fra Miljøseksjonen i Fiskeridirektoratet kan fluktåpninger være en del av selve teinen (spalteåpning) eller bli montert på teinen i etterkant.

4. Konsekvenser

Krav om bruk av fluktåpning anses som nødvendig for å forbedre forvaltningen av sjøkrepsbestanden og av hensyn til bedre dyrevelferd.

Som nevnt kan fluktåpninger være en del av selve teinen (spalteåpning) eller bli montert på teinen i etterkant. Dette gir en viss fleksibilitet for fisker og omkostningene ved innkjøp av løse fluktåpninger anses som lav til moderat, avhengig antall teiner.

Merarbeidet ved å ettermontere løse fluktåpninger er også avhengig av antall teiner, men for yrkesfiskere med svært mange teiner vil dette kreve noe tid. Det legges til grunn at

ettermontering av fluktåpninger i brukte teiner kun gjøres én gang, og at fluktåpninger i nye teiner vil være en del av teinen ved utsalg.

Etter Fiskeridirektoratets oppfatning vil kostnadene og merarbeidet likevel være på et nivå som fremstår som forholdsmessig vurdert opp mot mulig gevinst i form av redusert dødelighet av sjøkreps under minstemål og forbedret dyrevelferd.

5. Forslag til forskrift

Fiskeridirektoratet foreslår at det nye påbudet, jf. beskrivelsen i punkt 3 ovenfor, tas inn i forskrift 23. desember 2021 nr. 3910 om fiske, fangst og høsting av villlevende marine ressurser § 29 (<https://lovdata.no/forskrift/2021-12-23-3910/§29>).

Det foreslås at følgende ordlyd tas inn som nytt tredje ledd i § 29:

«Teiner satt ut til fangst av sjøkreps skal ha minst én fluktåpning. Åpningen skal ikke være mindre enn 23 mm x 100 mm i henholdsvis høyde og bredde. Fluktåpningen skal være plassert i nedre kant av teinens sidepanel, ikke høyere enn midten av siden. I teiner med innerkalv skal fluktåpningen være montert i kammeret som innerkalven leder til».

Fiskeridirektoratet bemerker at påbudet om bruk av fluktåpning omfatter alt teinefiske hvor intensjonen er å fange sjøkreps. Teinefisket etter sjøkreps er et veldig målrettet fiskeri med lite bifangst av andre arter, og egnede teiner selges til dette formålet. Sjøkrepsteiner settes på større dyp enn hummer- og krabbeteiner, og bifangst av andre kommersielle skalldyrarter er derfor ikke en problemstilling. Hls data fra teineundersøkelser i Frohavet (punkt 6.4. i nevnte rapport om forvaltning av sjøkreps) viser at sjøkrepsteiner fanger både fisk og ikke-kommersielle skalldyr, samt andre evertebratarter, men at mengden bifangst er liten. Ikke-kommersielle krepsdyr og sjøpølser dominerer i antall. Av fisk har det blitt fanget en del skjellbrosme, tangbrosme og svarthå. I 2019–2021 inneholdt hhv. 2, 4 og 12 % av teinene bifangst av andre arter.

Sett hen til konsekvensene ved ettermontering og innkjøp av teiner med fluktåpning, foreslår direktoratet at påbudet som utgangspunkt innføres med virkning fra 1. januar 2027. Vi ber om tilbakemelding fra høringsinstansene på dette.

6. Høringsfrist

Høringsfristen er tre måneder. Vi ber om at eventuelle innspill sendes til postmottak@fiskeridir.no innen 16. mai 2026.

Høringsbrevet vil også bli publisert på [Høringer | Fiskeridirektoratet](#).

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Andreas Haugstvedt
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

CAL

EM Havservice

Forsvaret (Kystvakten)

Postboks 800,
Postmottak

2617

LILLEHAMMER

Frøystad As

Skinnesvegen 36

6095

Bølandet

Havforskningsinstituttet

Postboks 1870

5817

BERGEN

Nordnes

Mattilsynet

Felles Postmottak

2381

BRUMUNDDAL

Norges Fiskarlag

Postboks 1233

7462

TRONDHEIM

Torgarden

Norges Fritids og Småfiskerforbund

v/Lars Kongsvik

5243

FANA

Norges Jeger- og Fiskeforbund

Postboks 94

1378

NESBRU

Norges Kystfiskarlag

Postboks 97

8380

RAMBERG

Norske Sjømatbedrifters

Postboks 639 Sentrum

7406

TRONDHEIM

Landsforening

Ok Marine As

Svanavågveien 30

4374

Egersund

Sjømat Norge

Postboks 5471

0305

OSLO

Majorstuen

Skagerak Trål Og Notbøteri As

Østerøya 244

4625

Flekkerøy

Vedlegg

Rapport - krav til fluktåpninger i sjøkrepsteiner

